

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.10. Ministros. Aliquando ministri Principes suos reddunt peruersos: punientur sicut Chaldæi & Menelaus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

VIII. Ex hoc colligitur mortis supplicium, quo Deus Heli summum Sacerdotem perdidit, ut elegantius prosequitur D. Chrysostr. enucleans, quod ipse quantum a se dignus esset Dei seruus, ut praecipuo commendabilis, etiam a S. Spiritu testimonium habens morum integritatis eo quod Dei populum quatuor lustris pijsimè gubernauit, nec esset qui de eo loqueretur verbum malum. *Senex erat & grandauius, & honorabilis, & ipse iudicauit Israel viginti annis, sine querela.* Et. Hæc verba singillatim perpendit D. Chrysostr. in summi illius sacerdotis commendationem. Dno nat. fuerant illi filij, filij nequam, filij Beliat, mulierum ad tabernaculum præ deuotione conuentuum, stupratores. Patri filiorum indicantur crimina, citat illos, reprehendit: filij mei, perpendite vobis non esse decorum patrare talia, quæ passim à vobis facta circumferuntur ut autem leuis iunium fuit hæc pueri obiurgatio, illi verò omnem exuissent pudorem, nullum in eis fructum operata est, non eos confregit: vnde nec à sceleribus pericaces abstinuerunt. Vnde, inquit Dominus Samuël: dicitis Sacerdoti illi Heli: quia per mecipsum iurauit: debitas mihi luer penas, nec minori, quàm mortis, plectam eum supplicio, quæ de causa Domine? Quid peccauit hic? *Eo quod noverit filios suos inique agere, & non corripuerit eos.* Domine iam illos de scelere redarguit. Non distitior: attamen blanda tantis insolentis correptione, non est dicenda correptione: muneris illius erat, eos apprehendere, vinculis constringere, secludere, duntaxat excipere, latera fuste tundere, ut tauros indomitos, ac ferociores. Non hoc egit: in eos animaduertam, in fausto hinc lecto emigrabunt: & ipse pater capite tantam luet in filiorum reprehensione locordiam: & factum est ita.

IX. Vobis sit hic exemplo Principes, Domini, patres, iudices, superiores, diuites, ex eo vestram discite obligationem, qua filios vestros, famulos, domesticos tenemini reprehendere, non permittentes ab eis vel vllum committi flagitium: quod si huic segnes defueritis officio, actum est de vobis, & hoc scitote: moriemini. Rationi igitur demus auditum, si non asperius reprehendite & durius excipere filios tuos, seruos & familiares, tantum coram Domino vobis officiat: quid erit, si nec leuiter eos argueris, nec verba protuleris, quibus eos à sua contumacia iniquitate? Et quid dicendum, si nedum illos ob ea seuerè redarguas sed & iidem consentias? Et quid credendum, si nedum consentias & annuas, sed insuper locum tribuas, & occasionem, nec non laudibus extollas?

Sed super omnia, quid timendum, si nedum peccantes non arguas, consentias, & collaudes, sed tu ipse eos sceleribus involuas: & cum illi nihil mali machinentur, si tu ipse nequitiæ tuæ sequelstros eligas, & tuarum statuas iustitiam nequitiarum? Extra controuersiam est quod Deus à vobis exiget rationem, vosque peccatum illud soluetis: non solum ex eo, quod vos illud committatis, sed etiam ex eo, quod illi vestros illaqueatis ministros & familiares: idcirco illi & vos, & vos & illi solemini in infernum pompâ intrabitis. Hæc ea est Principum iniquitas, ut nedum illi sint mali, sed insuper ministros suos suarum reddant complices iniquitatum, ut sint & eorum complices in inferno tormentorum. *Miserunt Principes & Pharisæi ministros, ut apprehenderent Iesum.*

§. 10. Ministros. Aliquando ministri Principes suos reddunt peruersos: punientur sicut Chaldæi & Menelaus.

Vtrumtamen aduertendum, quod sicut in hac occasione nobis refert Euangelista Iohannes, hanc Principum erga ministros suos peruersitatem: in alia nobis similè narrat ministrorum & subditorum cum Principibus iniquitatem: illi quippe erant: qui ut Principibus palpum obtulerent allentatores illos in Christi persecutionem acrius instigabant. Sic illud expendit D. Chrysostr. in eo quod euenit, dum Dominus cæcū à nativitate illuminauit. etenim cum iam illuminatū nonnulli cementes, interrogarunt qualiter visum recuperasset, ille verò respondit: Christus Iuxta ex spūto suo composito liniuit oculos, & laui & videro: quo circa illum turmatim apprehenderunt & Pharisæis obtulerunt: *Adducunt ad Pharisæos eum qui cæcus fuerat.* Et addit Euangelista: *Erat autem Sabbatum, quando lutum fecit Iesus.* Quasi insinuans malorum istorum intentionem subditorum: cum enim non ignorarent Principes istos, in Christum inimicos conspirasse, quarentesque contra eum occasionem perdendi illum: arbitrati quod iam illis occasione afferrent, illum de transgressionem Sabbati accusando, quia in illo manibus suis lutum composuisset, captum illum adduxerunt, velut illos accedentes, ut Christum ea de causa persequerentur.

Idem intendit D. Cyrillus. & insequitur hanc opinionem Abbas Rupertus, quando Dominus Lazarium à morte resuscitauit: dicit enim Euangelista, siquidem multi, viso illo miraculo in Christum cred-

crediderint: alij tamen Principes accesserunt ei euentum, illis enarrantes: *Multis crediderunt in eum: quidam autem ex istis abierunt ad Pharisæos.* quidam autem nedum non crediderunt, sed abierunt: instanter Principes suos in Christum excitantes, dicentes illis Christum impostorem esse & incantatorem, quodque nisi motum eius agendi repnerent totum post se taperet populum; imò mundum vniuersum; vel vt illis adularentur; vt Rupertus opinatur, ansam illis tribuendo, quo grauiorem Christo mouerent persecutionem: quandoquidem plenum cōfessum in eum coegerint concilium, quod die Veneris proximo referemus: in quo mortem eius concluderunt.

III. Et verè sic se res habet: quod si nonnulli sint Domini ita peruersi vt lapsi sint cōfessionis seruis suis ad peccatum. sunt & pariter famuli subditi, ac familiares, qui quo Dominus suis applaudant adulatores, eos ad malum excitant, noua illis adherunt, quibus aliquando prouocantur, & ad iram contra proximum inat descunt: & alias irritantur vt alienam ad adulterium vxorem solliciti; aut ad inhonestam voluptatem, quæ nunquam illis in mentem incidat. Sunt autem hi execrabiles coram Deo, quos seuerius castigat.

In Ps. 9. Attentè perpendit D. Chrylost. ad quod in Babylonia contigit, quando Rex impius Nabuchodonosor tres illos sanctissimæ iuuenes fornaci iniecit ardentissimæ comburendos; scilicet quòd ab igne manserunt illæsi, & rore quodam caelesti perfusi mirum in modum delectati sunt; flammarum autem globuli dirupta fornace foras exiliunt, ipsosque Chalæos exusserint, ministros illi facinor. suam operam impendentes. *Erupt & incendit quos reperit iuxta fornacem de Chaldais, & viros, qui miserant Sidrach, Misach & Abdenago, interfecit flamma ignis.* Quarit S. Doctor. Præfens aderat spectaculo Nabuchodonosor omnis impietatis artifex, qui iuuenes fornaci iulserat iniiciens: Omnino præfens aderat illos intrens, omnium, quæ fiebant imperator teste S. paginâ. Cur igitur eum non iuuasit ignis, sed Chalæos eius ministros & ignis incutores: cum ipse grauiori longè quàm omnes illi crimine esset culpabilis: quod si illi peccarent, eius obediebant imperio, atque ex lege, quam ipse promulgarat?

IV. Nimirum (respondet D. Chryst.) quia ipsi Regem prouocant, vt crudele hoc facinus attentaret. Nec hoc subicit Spiritus S. cum enim præficeret nos in eo hæfuros, nobis huius voluit dubij præiudicare solutionem, ad nostram salutem

animarum. Dicit promulgatâ illa lege per factuolum illum Regem, vt omnes statuam suam adorarent, omnes Principes & plebei Chalæorum obtemperarunt, & Regis statuam, quâ potuerunt maximâ solemnitæ adorantes coluerunt: Rege Nabuchodonosor adstante sibi que applaudente: notantes autem illi Regis hanc a tribus illis adolescentibus statuam non adorari, cōfessum Regem adierunt sibi persuadentes, quod Regis gratiam aucuparentur: Domine mi Rex mandatum tuum de adoranda erecta statuam tua, iustum est adeo, & rationi consonum, vt illico eam omnes tantâ animi promptitudine & voluptate, quâ vidisti, coluerimus: porrò noteris iuuenes hic inueniri adeo insolentes, vt tuam, ô Rex personam contemnant & iussionem, & eam in tui respectum adorare noluerint: conueniret ad eorum supplicium, & terrorem aliorum, vt fornaci eos traderes igneæ comburendos, statuto à te promulgato conformiter. *Statimque in ipso tempore accedentes viros Chaldais accusauerunt Indeos, & dixerunt Nabuchodonosor Regi: Rex in æternum vine: Tu Rex posuisti decretum &c. Sunt viros Indeos quos constituisti super opera regionis Babyloniæ Sidrach, Misach & Abdenago: viros isti contempserunt Rex decretum tuum, &c.* Ecce, quàm eleganter notat Spiritus S. omnes calus huius circumstantias & blandimenta quibus Regis animum vlceraunt. Eodem tempore (inquit) quo sibi Rex applaudebat, in Chalæorum omnium obedientia, proprius accedunt, aliorum contumacem proponentes inobediētiam, quatenus promptâ sua obedientia Regis animam acris in illos commouerent decreti sui contemptores. Ad hoc accesserunt: *Statim in ipso tempore.* Insuper nomen Regis sæpius reperunt: *Tu Rex posuisti decretum.* q. d. Rex es, & per consequens potestas tibi est condendi leges & mandata, eaque actoritate Decretum hoc de statuæ huius adoratione promulgasti: ita vt, quicquidque hoc minime obleruet, iniurius sit nedum personæ tuæ in quantum singulari, sed etiam in quantum Regi, quocirca crimen est læsæ maiestatis.

Tertio: iuuenes illos proponunt & velut magis obsequio Regis deuinctos (ad beneficia illis ab eo præstata, præclara illis in regno suo ciuitatum Babyloniæ munera conferente. *Quos constituisti super opera regionis Babyloniæ:* q. d. si forent ill, quos durius excipis, vel cōtempros abiecisses, non multum foret: verum tamen sunt illi, quos singularibus tibi fauoribus donisque deuinxisti. Vltimò: verbo vtuntur *Contempserunt.* Non aiunt, neglexerunt: vel se subdulerunt, L III 2 vel

Dan. 3. 8.

VI. Ministrorum facinus expenditur.

V. Cur Rex illusus ab igne euaserit.

vel mandata tua non impleverunt, sciatur quare sed contempserunt decretum tuum: ita ut id quod agunt, non tantum hoc faciunt, quia decretum illis hoc non conveniat, quantum quia te, tuoque mandata floccipiscant: etenim ostendere gestiunt, quod illa despiciant. Ecce quales subditi, quo spiritu pharaetici? Perpende quantum urgeant Regem: ut rem faciat adeo sacrilegam, nempe iuvenes illos innocuos fornaci tradat ardentissimae. Considera quot proferant rationes, ut Regis animum adversum viros illos exulcerent inuisibilis. Profusit igitur ignis, eos deuoret, eos consumat, Regem autem illaesum saluumque pertrahat.

26

Bone Deus, si Deus ex rigore debet procedere iustitiae, quoties similia videremus, subditorum, ministrorum, seruorumque supplicia: quoties domino quieto accedit seruis noua referes, quod talis contra eum locutus sit, eius honori derogarit, & haec perpendens atque quis est iste qui sic tuae praesumat insultare dominationi? quoties alter accedit utripellis Domini sui benevolentiam ambiens, talem ei feminam in memoriam reducit, conuenire hoc faceret, vel illud, quo sibi eam assequatur? quot ministri, inique domestici, verum dixerit Satae tibi mille narrat historias, quibus tibi furorem excient, ad vindictam prouocent ad lasciuiam impellant, ad iniuriam alteri moueant in ferendam?

VII.
Confir-
matur in
seruis
Pharao-
nis.

Gen. 12.
13.

Quoties in mundo contingit Principibus & dominis, quod Pharaoni Regi Aegypti, in diebus Abrahæ, narrat gestum Spiritus S. etenim urgente fame, recessit cum Sara vxore sua in Aegyptum, quæ venustatis formâ præcellerat, quam primum eò accessit, conspicuit eum nobiliores, & aulici, pulchritudinem eius admirantur nimis. Illic regi tam formosæ mulieris indicant aduentum, eum stimulant, ut oculos suos in eam conijcere dignaretur. *Viderunt mulierem quod pulchra esset nomine, & nuntiauerunt principes Pharaoni, & laudauerunt eam apud illum.* Nec desisterunt donec eam ad Regis palatium abduxerint. *Et sublata est mulier in domum Pharaonis.* Aduerte qualiter facti sint leuones, & sequestri laborante, quò modus praescribitur aptior quò Rex eius amplexu perstruatur. *Lenonis* (inquit D. Chryloll.) *igerunt officium in Regis gratiam.* Eius intuitu blandiuntur Abrahæ, festinè eum excipiunt & muneribus honorat sibi familiaribus; ouibus, agnis, arietibus eum sibi denunciunt, ut consecraret ei quod Regi placebat. *Abraham bene uisit fuit propter illam, fueruntque ei aues, boues, & asini, & serui & familia & ca-*

mel. Duobus verbis, bonis illum cumulauerunt, armentis, & turba famulorum. Considera quàm illud sit frequens in mundo. Perpende, quid serui faciunt, quando mulierem vident vultus elegantia spectabilem quid moluntur, ut eam Domino suo repræsentent, qui plura potest efflicere, ut Dominus ea gaudere possit, plura diligenter efficit. Quam sunt illi liberales, & matris, si habeant, beneuoli, imo parentibus eorum benefici? quam ex animo conantur esse aquarios, & viam applanare, cuncta dimouendo impedimenta.

Imo hac de causa flagellis cecidit Deus, nedum Pharaonem, sed & omnes seruos illius. *Flagellauit autem Dominus Pharaonem plagis maximis, & domum eius.* Nobis non exposit, inquit Card. Caiet, quænam fuerint hæc flagella, & quæ plagæ: sed cum dicat fuisse plagas maximas in superlatiuo gradu, *plagas maximas* intelligere possumus quamnam fuerint. Et attende, monet D. Chr. quid nobis dicat, quòd illis Regem, & domesticos eius flagellauerit: etenim si Rex peccauit vxorem expetens alienam, his malis desiderijs fomitem ministrorum eius aulæ domestici, familiares, optimates. Indubium quippe est quòd à poena non exadent innoxij, qui dominos suos ad crimen impellunt atque ad illud adducunt culpæ incemores: & hoc sibi certius tales perluadeant, quod si Deus aditum illos temporalibus non flagellis plagis ad maius hoc eorum differtor detrimentum: illos etenim poenis punit sempiternis: sed aliquoties illis numero soluit plectitque disponens, ut dum sibi securitorem arbitrantur Regis ac Principum gratiam, ob imposita illis quædam mendacia, quibus eorum captabant benevolentiam, ignominiose ab illis expellantur: & nec tu, nec ego nec scit alius eius facti rationem: ipse vero sic effectus diuersa mente voluit argumenta, casum suum inopinatum admiratus, autumans suo iudicio, nedum se poenam tot meruisse, sed plurimis dignum beneficijs ob captatam benevolentiam, quodque Dominum suum ad illicita propulerit: & non aduertit, à Deo cor Domini sui commoueri, & hoc effici, vel disponendo vel permittendo, ut eum tanquam ipsam mortem execretur, quem paulo ante habuerat vitæ chariorem.

Hom. 12.
in Gen.
Tom. 2.

VIII.
A Deo in
hoc mū-
do tales
quomo-
do pu-
niantur.

Stupendum refert nobis Spiritus S. casum in historia S. Machabeorum. Viuebat ea tēpstate Menelaus homo verus et simoniacus, qui peruersis olim medijs si summū vendicauerat P. nificatum, à quo breui diectus excauduit: ut autem suas assequeretur praesentiones, & dignitati

27
IX.
Ostendi-
tur in
Menela-

præfina reflitueretur; familiarem se reddidit & quasi Regi Antiochi eiusque nobilium ministrum: vt autem eius sibi deuinciret animum, gratulque accederet, Regem cepit in S. Iudam duces Machabeum acius excitare: calumnias multas de eo spargens: ostendebat illi, quantum conducere illum vincum captiuare, quantumque hoc eius negotijs. & regionis illius interellet utilitati: proditor autem versipellis nihil eo minus cogitabat, sed hoc solum animum gererebat insculptum, qualiter ex Regis beneuolentia summum denuo adipisceretur Pontificatus sibi præreptum, teste Spiritu S. *Commisit se illi Menelaus, & cum multa fallacia deprecabatur Antiochum, non pro patria salute, sed sperans se confuturum in Principatum.* Quosdam inuenias qui semper se alienis immiscere negotijs, Principum aulas introgressos, vt neficias unde, vel quomodo quos reperias aulaum intus intronissos, fidelissimos se iactant ministros, & optimè Regibus affectos, orationibus loquuntur imperfectis, ostendunt preclara se posse obsequia præstare Principibus, huic resentiuntur & aliterum fraudibus itretunt. Talis fuit Menelaus Regem deprecatus: vt publico consuleret commodo, atque lucipius dignitatis incremento, demonstrans quod vt in proprium suum emolumentum eius studeret utilitati, atque populi beneficio: quodq. Regis expediret negotijs & obsequio, vt Iudam Machabeum, persequeretur, & vehementer idcirco id fieri deprecaretur, quasi nihil ardentius optaret, quam quod regijs expediret negotijs: ipse verò nebulo, teste Spiritu S. proditorem agebat, floeci namque faciebat imperij Antiochi Regis incrementum, aut quod eum diabolus viuum abriperet, & multo minus patriæ prospiciebat utilitati, parum anxius quod illa perderetur, sed hoc omnium vigeat primo, quatenus perditam, quam ambiebat, posset obtinere dignitatem. *Cum fallacia deprecabatur Antiochum non pro patria salute, &c.*

Machab
33.

ina. *Cor Regis in manu Domini, & quocumque vsuerit, inclinabit illud.* Hoc habet in more Deus vt seruos fideles & iustos, qui student non agere, nec permittre vt quidquam in domo Principum suorum fiat illicitum, reddat Dominis suis acceptos, & beneuolos vt neficias quomodo, vel quomodo non eos Domini, toto prosequantur mentis affectu: patet in Daniele: quem præposito palatii Regis Babylonæ reddidit amabilem. *Deus gratiam & misericordiam in conspectu Principis eunuchorum.* Integritis fide, vitæ, seruis gratiam dat Deus in conspectu Regum & dominorum suorum, quibus Dei gloria cordi est, eique quo possunt optimè consulunt, Deus studeat utilitati, vultque vt coram Dominis suis gratiam inueniant quam maximam.

Quando Rex Babylonæ obsedit, armisq. subegit Hierusalem plurima retulit inde spolia auri & argenti, sed primaria fuerunt nobiliores de sanguine Regio nati adolescentes, eruditi, formâ præstantiores, prudentia & doctrina clariores. *Aut Rex Asshenor præposito eunuchorum, vt introdüceret de filiis Israel, & de femine Regis & tyrannorum pueros, in quibus nulla esset macula, decoris forma, & eruditos omni sapientia, cautos scientia, & doctos disciplina, & qui possent stare in palatio Regis.* Ecce quales requireret conditiones: & inter illas hanc aduerte: *qui possent stare in palatio Regis:* qui namque talibus non emiuerent digni conditionibus, & qui iuxta Palatii qualitatem suas non haberent illi convenientes, non debent stare in Palatio. His annumeratus est Daniel, in quo quodam prærogatiua conditiones illæ commendabantur insigniores, quæ Dario regi seruirent, eius exequendis intentionibus idoneæ. Et quia has in illo cognoscebat eminere, cæteris eum omnibus suis præfecit domesticis. *Igitur Daniel superabat omnes Principes, & satrapas: quia spiritus Dei amplius erat in illo.* Quis obsecro spiritus est iste Dei, quem testatur in Daniele ceteris eminentius effulisse? zelus erat amorque Dei: Spiritus S. amor est: hoc ita flagrabat & ornabatur Daniel, vt eum omnibus præferret domus suæ, regni que Principibus. Apertissimus hic est vt in Palatio Regis nutriatur & cum talis esset, sibi gratiam Regis animumque conciliauit.

XI.

Probatur in Daniele

Dan. 6.

XII.

E contra vero Aman, ppende quo in honore fuerit in Palatio familiaris Regis intimus, Aman aut sed cum honorem Dei non ageret, sed proprijs tem intenderet lucris, proprie seruet dolosus astidelis abimatiõni, Regis excidit iusto infortunio familiaritate. Regi proponit consilium vt ad augen-

suspensio
das cur.

das sibi diuitias cunctos iubeat necari Iudaeos. Non ad hoc attendit, quid Deo magis in hoc esset acceptum, sed hoc solum, augendis suis inhiabat diuitijs, non perpendens hoc in non leue fore praedictum damnumque populi Dei. Hoc ergo consilium & haec eius intentio ruinae eius dedit exordium, eoque tandem res devenit, ut ipse malorum incensor patibulo suspensus interiret. Perpendamus differentes servorum honoris Dei zelatorum exitus, ab ijs illorum qui suis solummodo studeant commodis, qua de causa Principibus applaudunt, omnemque eorum calculo signant actiones.

Tob. 1. 13.

XIII.

Tobias

gratus est

Regi Sal-

manaasar.

De S. Tobia refert S. pagina, cum in Ninive captivus habitaret: *Quoniam memer fuit Domini in toto corde suo, dedit illi Deus gratiam in conspectu Salmanassar Regis, & dedit illi potestatem quocumque vellet ire habens libertatem quamcumque facere voluisset.* Graecus textus habet. *Dedit ei Deus gratiam & iulertudinem.* Infudit Deus oculis Regis magnam aliquam Tobiae complacentiam, sic ut Regi perquam placerent, ut iusta illius omnes actiones, unde natum est, ut tanta illum honoraret potestate, quanta honorasse perhibetur. Ne tibi persuaseris, quia dominus tuae non applaudis levitatibus, nec ei pal-pum obtundis, idcirco te minoris aestimabit, aut suo destituet auxilio: quinimo efficiet Deus, ut illa oculos suos aperiens, & meliora sapiens te diligit ardentius, plurisque faciat, nec non tibi negotia majoris momenti confidat, te bonam adverteas, atque de te hoc sibi persuadeas, quod nequam mali quidquam sis commissura: per hoc etenim Ioseph in domo Domini sui tantam adeptus est potestatem: ut quidquid possideret, eius committeret manibus, non strictiori adstrictus reddendae rationi, quam ipse reddere voluisset. *Dominus eius optime noverat Dominum esse cum eo, & omnia que gereret ab eo dirigi in manus istius. Invenitque Ioseph gratiam coram Domino suo & ministrabat ei: a quo propositus omnibus, gubernabat credentiam sibi hominum.*

XIV.

Eadem de

causa Ioseph

Domini.

Gen. 39. 2.

3.

Qua securitate fudit Dominus servum, quem fidelem iustumque invenit: etenim certum est, quod licet aliquo tempore videatur non ita gratus esse, erit, cum urgebat negotia & quanto sua Dominus cum Deo peraget extrema mortis hora, demonstrabit quanti haec faciat bonitatem, & sic Deus cum talibus cuncta disponit: sicut etiam ex opposito cum peruersis, quorum id omne studium est Dominis suis adulari, mentiando, & eorum provocando voluptates, dum illos ad

illicita cohortantur: disponit, ut eos Dominus excrucietur, illi vero rationem ignorent: eosque dominibus suis eliminant, imo & aliquando tradant carceribus: quid plura? patibulo suspendant, sicut Rex Assuerus optumarem illum sibi familiarem cruce damnavit, eo tempore, quo beneficia sperabat sibi conferti digniora.

S. 11. Dixit illis Iesus &c. *Cobidens Christus ministros suam ostendit potentiam, & magis suam misericordiam: sicut dum peccatoribus permittit, ut pro libitu suo faciant, suam demonstrat indignationem.*

Astumentes igitur Principes ministros suos, eorum per hoc excrecente nequicia, illos miserunt Christum apprehensuros. Ad templum magno tumultu, carcerum instrumentis instructi festinant. Admirantur eos omnes quotquot illos videbant, se mutuo interrogant, per quos itansibant: quid iterum in urbe contigit, quod tot ministri & omnibus ita praemuniti concurrant? Num timore concutiunt populum? Ad templum accedunt, in quo Dominus tranquillus & sedatus populo concionabatur, quam primum deteguntur, extollit Christus oculos, ministros attentius intuetur. Quid terum ages Domine contra effrahem hanc impudentiam? Responde qualiter tibi pater tuus exclamet David: *Exaltare qui iudicas terram, redde retributionem superbia. Usquequo peccatores Domine, usquequo peccatores gloriantur, &c.* Terribili nimis & ardenti excanduit ita Alexander Magnus in Regem Darium supremum Medorum, Persarumque Imperatorem, cuius historiam Deus luce prophetica manifestavit vati suo Danieli sanctissimo, Darius describens in figura potentioris arietis, Alexandrum autem sub simbolo hirci caprarum levilium, animosi & impudici. Praestendit illi arietem fortissimum, qui cornibus suis totam sibi subiecit terram, cumque in ovili suo tatus conquiesceret, ecce a longe hircum certum prodeuntem ab Occidente, Euro velociorem, & desuper eum: porro hircus ex hoc indignatus, recta in arietem toto fertur impetu, in terram eum prosterit, pedibus conculcat, mille calcibus impetit. *Arietis non poterat resistere ei, cumque eum misisset in terram, conculcavit, & nemo quibat liberare arietem de manu eius.*

In ariete (ex communi Doctorum suffragio) designat Propheta hieroglyphicum Darij Persarum

I. Alexander Dario Regi cur sic infensus fuerit.

Da. 8. 7.